

Povídání ateistovo a malování Mgr. Plivníkovo věci křesťanských se týkající. Část 32.

=====

Osud si s lidmi podivně zahrává. Někdy lidé prostí jsou vyzdviženi k výšinám popularity (viz potřeba poustevníci, o nichž byla řeč) a naopak, lidé vysoce vzdělaní a pro danou věc, učení či ideologii významní, se potácejí na hranici obecného zapomnění, známi pouze úzkému okruhu zasvěcenců, vzdělavců a odborníků. Jednoho takového mezi nás přivedl Mgr. Plivník.

Na jméno sv. Jeronýma už jistě leckdo při návštěvě různých kostelů, hradů či zámků narazil, ale byla to většinou jen zmínka bez dalších souvislostí.

Dovolte mi tedy, abych tohoto pána trochu prokádruval a představil ho. Sophronius Eusebius Hieronymus, zvaný též Hieronymus ze Stridonu se narodil velmi pravděpodobně v r. 347 ve Stridonu v Chorvatsku. Poměrně záhy, ještě v dětském věku, ho rodiče poslali na studia do Říma, neboť malý Jeroným se vyznačoval velkou zvědavostí a zvědavostí. V těch dávných dobách se tyto vlastnosti, na rozdíl od současného českého školského systému, považovaly za velkou přednost, kterou je třeba využít a nikoliv potlačit. Jeroným v tomto ohledu nezklamal.

Projevil velké nadání pro jazyky – během života postupně zvládl jak latinu, tak její hovorovou verzi, řečtinu a stal se velkým odborníkem přes hebrejštinu.

V Římě byl v 19 letech svého věku pokřtěn a pak pokračoval ve studiích či studijních pobytech v Trevíru a v Aquileii, načež se vydal na Východ s cílem dojít do Svaté země. Poznal tedy i Konstantinopol (Cařihrad) a došel až na nejzazší jižní cíp dnešního Turecka, do Antiochie. V dalším putování mu zabránila nemoc a jeho druzi ho tedy opustili a pokračovali bez něj. On si zatím vyzkoušel asketický život poustevníka v poušti, kde strávil asi tři roky. Po návratu do Říma udělal téměř hvězdnou kariéru, když se díky své vzdělanosti a znalosti jazyků stal osobním sekretářem papeže Danase (Danasia) I. Ten ho přiměl k rozsáhlé překladatelské činnosti s cílem revize starší překladů biblických textů. Tak nakonec Jeroným přeložil Bibli do mluvené latiny, a pod názvem Vulgata tento překlad slouží dodnes. Starý zákon, tj. starší část Bible, což je sbírka posvátných textů (liturgických, mravně-etických, historických) židovského národa z předkřesťanských dob, překládal přímo z hebrejštiny. Dochovaly se desítky a možná stovky různých spisů Jeronýmových, dopisů, polemik, spisů obranného charakteru či čistě filosofických. Je nutno říci, že za tou bohatou literární žní stojí Jeronýmova velká živelnost, nedisciplinovanost, výbušnost a nesnášenlivost. Skoro s nikým nedokázal dlouhodobě dobře vycházet.

Z jeho pera pochází historika o snu, v němž se mu zdálo, že je souzen pro kacířství, ač se (v tom snu) hájil, že je dobrým křesťanem. V tom snu se totiž zračila jeho duchovní rozpolcenost v tom smyslu, že bedlivě studoval antické předkřesťanské filosofy, hlavně ho zaujaly spisy Ciceronovy. Po probuzení se zapřísáhl, že už nikdy nevezme do ruky světský spis (knihu), ale tohle jeho předsevzetí tak úplně neplatilo pro antické filosofy.

Protože byl od roku 379 též knězem, za svého pobytu v Římě se věnoval pastorační činnosti mezi ženami z nejvyšší římské společnosti. Mezi jeho žákyněmi se uvádí i sv. Marcela a mnohé další významné Římanky. Pokud žil papež Damasius, protivníci Jeronýmovi se drželi dost „zpátky“, ale papež poměrně brzy zemřel. Jeroným ztratil svůj ochranný štít a jeho protivníci ho okamžitě nařkli ze sexuálního harašení s těmi římskými dámami. Jeroným se ještě dokázal ubránit, protože zveřejnil skutečnost, že je eunuchem. Záhy ovšem jedna z jeho žaček zemřela hlady z nadměrných půstů, dnes tomu říkáme mentální anorexie. Jeronýmovi protivníci to ovšem prezentovali tak, že ji Jeroným dohnal k sebevraždě. I když i to byl nesmysl, Jeroným viděl, že půda v Římě je pro něj už příliš horká a Řím opustil. S několika svými žačkami se usadil v palestinském Betlémě, kde s nimi založil klášter. Tam potom působil, hlavně literárně, 30 let, prakticky až do své smrti v roce 420. Pohřben byl v Betlémě, a jeho ostatky byly po osmi stu letech přeneseny do Říma, kde dodnes leží ve slavném kostele Santa Maria Meggiore.

Svatý Jeroným je považován za jednoho ze čtyř církevních Otců (dalšími jsou sv. Augustin, sv. Ambrož a sv. Řehoř Veliký). K poznávacím atributům patří kardinálský klobouk, kniha, psací pult, lebka. Je považován za patrona teologů, vědců a učenců, studentů, překladatelů a podobných profesí, tedy těch, kterým se sám celý život věnoval. A protože ke konci života ztrácel zrak, je vzýván i při očních chorobách.

